Polovina gimnazijskih maturanata plaćalo je prošle godine instrukcije. U japanu, Koreji, i tako dalje, to nije posebna vijest. Tamo je nesmiljena utrka kako bi se što više spoznalo. Usput kazano, na Tokijskom sveučilištu je nezamislivo da netko na polaganje ispita ponese šalabahter. Kod nas se još uvijek izdaju nezakonite diplome. Ako želite uspjeti obrazovanje je najsigurniji put da to ostvarite. U optimalnoj i sveobuhvatnoj Hrvatskoj, kako nam priopćava naš premijer Andrej Plenković, nije cilj znati što više, cilj je upisati se u bolju školu ili fakultet i dobiti - papir. Diploma nekog fakulteta trebala bi biti garancija uspjeha. To je tako bilo u bivšem sustavu. Danas poslodavac želi profitirati pa zapošljava obrazovanog radnika koji je u stanju riješiti postavljene mu zadatke i probleme.

Idealan put ka uspjehu nazivamo, kolokvijalno, optimalni put. Iz tog slijedi da idealni put u propast također možemo nazvati - optimalni put. Razlika je u cilju. U prvom slučaju želimo uspjeti u drugom propasti. Prvi cilj je razumljiv. Drugi to nije. Međutim, ma koliko mi šutjeli o tome hrvatska država ima svakim danom sve veći broj problema koje ne rješava pa je moguće tvrditi kako svjesno ide putem koji vodi u propast. Priče kojom nas granatira HDZ ne pomažu u liječenju sve bržeg propadanja. Indeks propadanja možemo odrediti putem broja iseljenih mladih obitelji. Pad broja hrvatskih građana od deset posto, kako to pokazuje zadnji popis stanovništva, je dramatičan (zapravo nenadoknadiv). Rat je učinio svoje. Međutim, nije rat kriv za tako dramatično smanjenje broja stanovnika u slobodnoj Hrvatskoj. Zapravo izraz slobodnoj Hrvatskoj djeluje vrlo iritantno i karikaturalno. Kratko rečeno na svim područjima društvenog sustava doživljavamo poraz za porazom. Nikakav smokvin list neće niti može pokriti našu sustavnu nemoć. Odnos političkog vrha prema BiH nam to najbolje pokazuje. Naprosto je nevjerojatno kako Slovenci tvrde i podržavaju predsjednika RH kako je BiH veliki politički problem Zapadnog balkana, dok se politički vrh dvaju brda u Hrvatskoj sukobljavaju. To ide tako daleko da naš premijer postavlja pitanje za koga radi predsjednik Milanović? Ako je premijer u pravu tada je potrebno isto pitanje postaviti Slovencima? U čemu je razlika. Razlika je u tome što su Slovenci učinili baš sve da iskoriste priliku osnivanjem slobodne i samostalne države istu učine boljom nego što je to bila prethodna. Mi smo vodili optimalnu i sveobuhvatnu politiku pa se usidrili na zadnjem mjestu EU.

U raspravama godinama tvrdim kako je jedini resurs bilo koje nacije njezin sustav obrazovanja. To je ujedno jedina prava investicija koja osigurava budućnost. Ne poznam niti jednu zemlju u povijesti koja je bila razvijena (u tadašnjim standardima) a da nije bila obrazovana. Sjetimo se sjeverne Italije koja je kolijevka europskog razvoja. Sjetimo se seljenja „centra svijeta“ (Attalijev izraz) prema zapadu. Početkom drugog tisućljeća otvarala su se sveučilišta. Sve je krenulo od crkve. Nisu samo kršćani cijenili obrazovanje. Oni su to preuzeli od Židova jednako kao što su to učinili i muslimani. Nije slučajno propitivanje (filozofiranje) postala prva znanstvena metoda u traženju istine.

Veliki rabin Juda II. je 286. godine kazao kako će židovki narod živjeti kroz cvrkut školske djece. Židovski narod se je tisućama godina uporno obrazovao i ostvario zapanjujuće rezultate. Ako pogledate nacionalnu strukturu dobitnika Nobelove nagrade vidjet ćete kako dominiraju židovi. Po tome su izabrani narod. Međutim, svi se danas mogu obrazovati. Dio kineskog čuda potiče od obrazovanja. Ista priča vrijedi za Indiju. Svaka zemlja osigurava razvoj obrazovanjem. Obrazovanje postaje temeljna poluga razvoja. Svi to znamo ali ipak šutimo iako je obrazovni sustav u Lijepoj Našoj „na ugaru".

Pored javnog sustava obrazovanja raste dio privatnog obrazovanja. Razlog razvoja privatnog obrazovanja je u izvrsnosti. U Hrvatskoj morate dobiti licencu da bi profesionalno obrazovali – opet birokracija odlučuje. U SAD to nije slučaj. Tržište osigurava izvrsnost. To znaju najbolja sveučilišta u svijetu. To je poznato i u Kini. U Hrvatskoj nije.

U Hrvatskoj politika nema za cilj raspraviti ideološka pitanja. U Hrvatskoj politika prisvaja svaki dio državne aktivnosti koje, potom, proglašava velikim postignućem. Tako je osnovana Visoka škola za poslovanje i upravljanje Baltazar Adam Krčelić kako bi razvijala program obrazovanja koji je trebao omogućiti dinamiziranje razvoja grada Zaprešića. U Hrvatskoj ništa nije opasnije od uspjeha. Kada je Visoka škola postala jedna od vodećih škola gospodin gradonačelnik Željko Turk je promijenio politiku. Danas Veleučilište Baltazar nije vodeća privatna poslovna škola.

Općenito, za to je kriva politika. Smisao i bit privatnih škola je da stalno mijenjaju svoje obrazovne programe kako bi omogućili studentima spoznaje koje su tek otkrivene i u primjeni već danas a ne prije stoÂ ili više godina. Istine radi, u tome privatna škola mora biti kritična. Postoji pomodarstvo u obrazovnim sustavima jednako kao u modi. Međutim, razvoj obrazovnog sustava predstavlja samu srž razvoja bilo kojeg društva. Da ne bi bilo zabune Veleučilište Baltazar u Zaprešiću će ponovno postati vodeće veleučilište.

U povijesti se je najveća čast pridavala učiteljima. I sam Isus Krist je nazivan učiteljem. Velika je to čast kad vas nazovu učiteljem. Na žalost društvo, posebno u Lijepoj Našoj, ne slijedi taj put. U Hrvatskoj ne postaju samo najbolji i najobrazovaniji građani učiteljima. U Hrvatskoj kad nije moguće naći primjereno zaposlenje izlazak iz kruga siromaštva se traži na poslovima učitelja. Tako je profesija učitelja srozana na najniže grane. Umjesto da se stvore uvjeti da najobrazovaniji postanu učitelji, mi stalno govorimo o reformi obrazovanja koje nema niti će je u ovim i ovakvim okolnostima biti.

Da parafraziram Judu II. hrvatski će narod preživjeti ovu i ovakvu politiku u dijaspori koja ih je nakon osamostaljenja prisilila da otiđu u svijet „trbuhom za kruhom“. Da li je to tragično? Nije. To živimo i svjedočimo svaki dan i nikom ništa.